

Ordlista

– som förklarar ord och begrepp med anknytning till .SE:s verksamhet

<i>ACE-kodat domännamn</i>	ACE-kodat domännamn innebär ASCII Compatible Encoding. Internationaliserade domännamn (IDN) måste ACE-kodas för att fungera, eftersom domännamnsystemet endast hanterar tecknen a-z, 0-9 och bindestreck. Jmf <i>ASCII</i> och <i>IDN</i> .
<i>Admin-C</i>	<i>Admin-C</i> står för administrativ kontakt i relationen mellan registrar och innehavare, vilket innebär att innehavaren har gett registraren rättighet att vara kontaktperson i administrativa frågor som rör domännamnet. Jmf <i>Billing-C</i> och <i>Tech-C</i> .
<i>Anycast</i>	<i>Anycast</i> används inom datorkommunikation och är ett sätt att installera servrar på fler ställen men med samma IP-adress. Data sänds till närmaste (eller "bästa") mottagare, enligt förutbestämda kriterier. Jämför <i>unicast</i> .
<i>ASCII</i>	<i>American Standard Code for Information Interchange</i> , <i>ASCII</i> , är en teckenkodning som använd för att representera bokstäver och andra tecken i datorer. <i>ASCII</i> -tecken omfattar a-z, 0-9 och bindestreck (eller LDH som det också kallas, letters-digits-hyphen).
<i>ATF</i>	Enligt lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet ska .SE tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn. Detta förfarande benämns <i>Alternativt Tvistlösningsförfarande (ATF)</i> och tillåter innehavare av .se-domännamn att överklaga tilldelningen av ett domännamn i efterhand, utan att behöva gå till domstol. Kostnaderna är subventionerade av .SE och det tar normalt cirka en månad att lösa en tvist.
<i>Auth-info-kod</i>	<i>Auth-info-koden</i> används i relationen mellan registrar och innehavare för att identifiera innehavaren i samband med byte av registrar

	eller överlåtelse av domännamnet till en annan innehavare. Koden genereras av registraren på begäran av innehavaren och förverkas i och med att den används.
Avregistrering av domännamn	Avregistrering av ett domännamn innebär en uppsägning av ansvar och kontroll över ett domännamn. Det kan endast göras på uppdrag av innehavaren. Jmf förnyelse.
Billing-C	<i>Billing-C</i> står för avikontakt i relationen mellan registrar och innehavare, vilket innebär att innehavaren har gett en annan part rättighet att hantera frågor som rör avisering för domännamnet. Jmf Admin-C och Tech-C.
Bredbandskollen	<i>Bredbandskollen</i> är en gratis tjänst som mäter med vilken hastighet användarens webbläsare kan skicka och ta emot data, det vill säga vilken surfhastighet som användaren i praktiken kan utnyttja. www.bredbandskollen.se
Byte av registrar	<i>Byte av registrar</i> kan endast ske på initiativ av innehavaren och innebär att innehavaren byter partner för administration och hantering av domäner Den engelska termen, som också används, är <i>transfer</i> .
ccTLD	Country Code Top Level Domain, se <i>Nationell toppdomän</i>
CENTR	Council of European National Top Level Domain Registries är en samarbetsorganisation för ccTLD:er som exempelvis .se för Sverige och .es för Spanien
Deaktivering	Ett domännamn som inte förnyas <i>deaktiveras</i> efter 90 dagar. Jmf <i>deaktiveringsperiod</i> och <i>förnyelseperiod</i> .
Deaktiveringsperiod	<i>Deaktiveringsperioden</i> är 60 dagar från det att domännamnet deaktiveras tills det frisläpps och därmed är tillgängligt för nyregistrering. Jmf <i>nyregistrering</i> .
DNS	<i>Domännamnssystemet (Domain Name System)</i> är en internationell hierarkiskt uppbyggd distribuerad databas som används för att hitta information om tilldelade domännamn på Internet och de resurser som knutits till domänen. DNS är organiserat som ett upp och

	nedvänt träd med roten högst upp och toppdomänerna direkt under.
DNSCheck	Ett verktyg för kvalitetskontroll av DNS som på ett detaljerat sätt beskriver eventuella fel och brister i konfigurationen av namnservrar. <i>Länk?</i>
DNSSEC	<i>DNSSEC (DNS Security Extensions)</i> är en tilläggstjänst till domännamn, som gör det möjligt att kontrollera att DNS-information kommer från rätt avsändare och inte har förändrats under överföringen. Det minskar riskerna för manipulation och förfalskning av information i DNS.
Domänhanteraren	<i>Domänhanteraren</i> är .SE:s webbaserade verktyg för administration av domännamn. I samband med ändringar i .SE:s affärsmodell våren 2009 blir Domänhanteraren enbart ett administrationsverktyg för de innehavare som väljer .SE Direkt som ombud. Ombudskontot i Domänhanteraren ersätts av en ny webbplats för registrarer.
Domännamn	Ett unikt namn, som oftast knyts till tjänster som webbplats eller e-post. Domännamnet översätts i <i>DNS</i> till motsvarande IP-adress innan kommunikation via Internet kan ske. Ett registrerat domännamn är ett domännamn som efter tilldelning innehas av en viss innehavare. Jmf <i>IP-adress</i> .
Domännamnsökning	Se <i>Whois</i> .
ENUM	<i>ENUM (Telephone Number Mapping)</i> är en teknisk standard som använder domännamnssystemet (<i>DNS</i>) för att telefonnummer tillgängliga som <i>DNS</i> -adresser genom en indirekt uppslagsmetod.
EPP	<i>EPP (Extensible Provisioning Protocol)</i> är ett standardprotokoll som används av många registryn för registerhantering. Det införs i samband med .SE:s förändrade affärsmodell och kommer att användas av alla registrarer för att hantera registret över innehavare av domännamn.
Förnyelse av domännamn	<i>Förnyelse av domännamn</i> i .sesker årligen i och med att avin för nästkommande år betalas.

	Betalas inte avin förnyas inte heller domännamnet. Jmf <i>avregistrering respektive deaktivering av domännamn</i> .
Förnyelseperiod	<i>Förnyelseperioden</i> för ett domännamn är 90 dagar och startar när avin skickas ut till innehavaren. Betalas inte avin under dessa 90 dagar deaktiveras domännamnet. Jmf <i>deaktivering</i> .
Generisk toppdomän gTLD	<i>Generiska toppdomäner, generic top-level domain (gTLD)</i> , till exempel .com, .net, .org, är toppdomäner som inte är bundna till något land eller geografiskt territorium. De flesta är tillgängliga över hela världen.
Hosting	<i>Hosting</i> är benämningen på en tjänst som möjliggör webbdrift på entreprenad för privatpersoner och företag. Hosting kan omfatta såväl en enkel privat webbplats som stora e-handelssystem.
IANA	<i>The Internet Assigned Numbers Authority, IANA</i> , är den del av ICANN som har det tekniska ansvaret för den globala tilldelningen av IP-adresser och DNS-rotzonen. Jmf <i>ICANN</i> .
ICANN	<i>The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)</i> är en icke vinstdrivande, privat organisation som ansvarar för den högsta nivån i domännamnssystemet, roten. Jmf <i>IANA</i> .
IDN	<i>Internationaliserade domännamn</i> innehåller tecken som ligger utanför domännamnssystemets ursprungliga teckenuppsättning, vilket endast omfattar tecknen a-z, 0-9 och bindestreck.
IGF	<i>The Internet Governance Forum (IGF)</i> bildades av FN 2006 för att skapa ett forum för policyfrågor gällande Internets styrning. Intressenterna representerar såväl länder som näringsliv och samhället i stort.
Innehavare	<i>Innehavare</i> är den fysiska eller juridiska person som står som ansvarig för ett domännamn.

Internetfonden	Via <i>Internetfonden</i> finansierar .SE fristående projekt som stödjer Internetutvecklingen.
IP-adress	Numerisk adress som tilldelas varje resurs (till exempel server eller dator) som ska vara nåbar via Internet. Alla innehavare av en Internetuppkoppling får en IP-adress tilldelad sig.
IP	<i>Internet Protocol</i> , gemensam kommunikationsarkitektur som används för adressering och vägval för datapaket i IP-baserade nät som Internet. För att datorer och annan utrustning ska kunna kommunicera med varandra över Internet måste de använda samma uppsättning regler för kommunikationen, samma protokoll. IP finns i version 4 (IPv4) respektive version 6 (IPv6).
IPv6	För att lösa den adressbrist som har uppstått på Internet med nuvarande protokoll (IPv4) har <i>IPv6</i> utvecklats, som är den sjätte versionen av Internetprotokollet. IPv6 använder 128 bitar långa adresser. Detta ger en teoretisk möjlighet till $3,4 \cdot 10^{38}$ adresser.
Last resort	I samband med övergången till förändrad affärsmodell inför .SE Registry en <i>last resort</i> -funktion, vilken ger innehavaren trygghet om en registrerar inte skulle kunna fullfölja sitt avtal med .SE Registry. Under en begränsad tid, till dess att innehavaren har valt en ny registrerar, ser .SE Registry till att innehavaren har en fungerande domännamnstjänst.
Namnsserver	<i>Namnsserver</i> är en dator med program som lagrar och/eller distribuerar information om domäner (zoner), samt tar emot och svarar på frågor om resurser utpekade för en viss domän.
Nationell toppdomän ccTLD	<i>Nationella toppdomäner, country code top-level domain (ccTLD)</i> , baseras på den internationella standardiseringsorganisationens (ISO) landskoder enligt ISO 3166-1 och används i huvudsak för geografiska territorier som stater. Nationella toppdomäner består av två bokstäver, till exempel .se för Sverige.

Namnsserveroperatör	<i>Namnsserveroperatör</i> är den som tillhandahåller en <i>DNS-funktion</i> för Internetanvändare.
Numeriska domäner	<i>Numeriska domäner</i> består av enbart siffror, minimum två och maximalt 63 stycken.
Nyregistrering	<i>Nyregistrering av domännamn</i> innebär att en privatperson eller juridisk person registrerar ett ledigt domännamn, antingen aldrig tidigare använt eller frisläppt. Jmf deaktivering och överlåtelse.
Ombud	<i>Ombud</i> är de återförsäljare som har hand om registreringsärenden för innehavarens räkning i .SE:s nuvarande affärsmodell.. Jmf registrar.
Ompekning	<i>Ompekning</i> avser förändringar av DNS-data för ett <i>domännamn</i> .
Registrant	Se <i>Innehavare</i> .
Registrar	I den affärsmodell som .SE går över till i början av 2009, kallas återförsäljarna <i>registrar</i> . Det är ett internationellt begrepp för den part som ansvarar för administration och förvaltning av domännamn.
Registry	<i>Registry</i> är det företag eller organisation som ansvarar för administration och drift av en toppdomän. .SE är registry för och administrerar .se-domäner samt ser till att .se-zonen är tillgänglig, dvs. att alla .se-domännamn går att nå via Internet.
Resolver	<i>Resolver</i> är den programvara som översätter namn till <i>IP-adress</i> och tvärtom.
RIR	<i>Regional Internet Registries</i> är en typ av organisation som hanterar tilldelning av Internetresurser som IP-adresser samt hanterar samarbetet för den tekniska funktionen av Internet globalt. Det finns 5 st i världen. Den som hanterar Europa heter RIPE NCC.
.SE	<i>.SE (Stiftelsen för Internetinfrastruktur)</i> är namnet på den oberoende allmännyttiga organisation som ansvarar för Internets svenska toppdomän, det vill säga alla Internetadresser som slutar med .se. Utöver

	ansvaret för administration och teknisk drift av det nationella domännamnsregistret verkar .SE för positiv utveckling av Internet i Sverige genom stöd till utbildning och forskning.
.SE Direkt	.SE Direkt är .SE Registrys egen registrar som införs i samband med övergången till ny affärsmodell.
.SE Registry	I samband med förändringen av affärsmodell 2009 delas den nuvarande verksamheten upp i två delar: .SE Registry och .SE Direkt. .SE Registry ansvarar då för administration och teknisk drift av det nationella domännamnregistret.
Spam	Spam är obeställd kommersiell information skickad via e-post. Från och med den 1 april 2004 är det i Sverige förbjudet att skicka e-postreklam som inte är beställd. Liknande regler gäller inom hela EU, både för e-postreklam och reklam via fax, SMS, MMS och automatiska uppringningar. <i>Länk till Konsumentverket?</i>
Subregistrar	Subregistrar kan utses av en registrar och har då rätt att å registrarens vägnar ta emot uppdrag om registreringstjänster från innehavare som sedan genomförs av registraren.
Toppdomän	Toppdomän är den <i>namndel</i> som återfinns sist i ett <i>domännamn</i> , exempelvis ".se". Det är den näst högsta nivån i Internets domännamnssystem (DNS). Högst ligger det som brukar benämnas root och det anges med en punkt.
Tech-C	Tech-C står för teknisk kontakt i relationen mellan registrar och innehavare, vilket innebär att innehavaren har gett registraren rättighet att vara kontaktperson i tekniska frågor som rör domännamnet. Jmf <i>Admin-C</i> och <i>Billing-C</i> .
Tjockt registry	Ett så kallat <i>tjockt registry</i> innebär att det företag eller organisation som ansvarar för toppdomänen har utförlig kontaktinformation

	om innehavarna i sin kunddatabas. Generellt har nationella toppdomäner ett tjockt registry. Jmf <i>tunt registry</i> .
Transfer	Se byte av registrar
Tunt registry	Ett så kallat <i>tunt registry</i> innebär att det företag eller organisation som ansvarar för toppdomänen har mindre utförlig kontaktinformation om innehavarna i sin kunddatabas. Den informationen hanteras av registrarerna. Generellt har generiska toppdomäner ett tunt registry. Jmf <i>tunt registry</i> .
Twistlösare	.SE har ett dussintal <i>twistlösare</i> anlitate för att självständigt fatta beslut i tvistlösningsärenden som kommer till .SE inom ramen för Alternativt Tvistlösningsförfarande (ATF). Jmf <i>ATF</i> .
Underdomän	Ett eller eventuellt flera led i <i>domännamnet</i> som står före <i>huvuddomänen</i> . Exempelvis är ”dsv” i <i>dsv.kth.se</i> en underdomän till <i>kth.se</i>
URL	Uniform Resource Locator (URL) är benämningen på en adress på Internet, till exempel en webbadress, en e-postadress eller en hyperlänk.
Warehousing	<i>Warehousing</i> är termen för en registrars försäljning och lagerföring av registrerade domännamn utan uppdrag av innehavare. Warehousing är enligt .SE:s registry-registraravtal inte tillåtet.
Whois	<i>Whois</i> kallas den uppslagingsfunktion som används för att söka information om domännamn. Exempel på uppgifter som visas är vem som innehar <i>domännamnet</i> och när det registrerades.
Zon	En zon är en avgränsning av det administrativa ansvaret för domännamnsträdet. En <i>zon</i> utgörs av en sammanhängande del av domännamnsträdet som administreras av en organisation och lagras på dess namnservrar.
Zonfil	<i>Zonfil</i> är en datafil med den information som

	behövs om en zon för att adressering med DNS ska kunna användas. Zonfilerna lagras på auktoritativa servrar som är distribuerade över hela Internet.
<i>Överlåtelse</i>	<i>En överlåtelse</i> kan endast ske på initiativ av befintlig innehavare och innebär att denne ger äganderätten till domännamnet till en annan privatperson eller juridisk person. Jmf nyregistrering.